

[Pürschel.]

naar dette Tidsrum er forbi, har Manden genvundet sine borgerlige Rettigheder. Hvis Fortabelsen er idømt paa ubestemt Tid eller meget lang Tid, kan han søge om Æresoprejsning og har da to Veje at gaa, enten til Domstolene, eller, saaledes som Tilfældet er nu, man kan henvende sig til Administrationen og søge at faa Æresoprejsning.

Naar man ikke har villet gøre Domstolsvejen, som i og for sig er den rationelle, til den eneste, er det af Hensyn til dette, at det kan være en tvivlsom Fordel for en Mand, der i sin Ungdom har gjort sig skyldig i en ret alvorlig Forbrydelse, er blevet frakendt sine borgerlige Rettigheder for f. Eks. fra 10 til 12 Aar, har levet i en lille By og nu stiller og vil have Æresoprejsning, at faa det efter et offentligt Forhør ved Retten med det Resultat, at alle Mennesker faar at vide, at han har været straffet, hvad de maaske ikke har vidst før. Derfor har vi bevaret Muligheden for at gaa Vejen gennem Administrationen.

Med Hensyn til Strafforhøjelse og Strafnedsættelse giver Lovforslaget ogsaa Regler, der gaar ud over det, som vi har nu. For det første giver det Domstolene en langt større Frihed i Bedømmelsen, Strafferammerne er aldeles gennemgaaende meget videre end dem, vi kender i Loven af 1866. Jeg har tidligere nævnt, at Strafforhøjelse kan finde Sted i visse Tilfælde, altsaa ved Vindesygge og for erhvervs- og vanemæssige Forbrydelser, Drukkenkab o. s. v. Jeg skal kun nævne, at en mildere Bedømmelse er hjemlet for det første i en Række Tilfælde, som vi til Dels kender i Loven af 1866, nemlig hvor Gerningen er udført i oprørt Sindsstemning, fremkaldt ved uretfærdige Angreb og grov Fornærmelse fra den skadelidendes Side, hvis Gerningsmanden har ladet sig bevæge til Lovovertrædelsen ved Afhængighedsforhold til en Person eller Trusel om betydelig Skade, eller hvis han efter at have fuldført Gerningen fortryder den og søger at forhindre Virkningen.

Disse Bestemmelser findes i § 84. § 85 indeholder den meget betydningsfulde Regel, at Straffen kan nedsættes og for mindre Lovovertrædelser helt bortfalde, hvis den straffbare Handling er begaaet under Indflydelse af stærk Sindsbevægelse eller forbigaaende sjælelig Uligevægt eller under andre særlige Omstændigheder, der i saa betydelig Grad forringer Strafværdigheden, at Anvendelsen af den foreskrevne Straf vilde være uforholdsmæssig haard. Her er givet en Adgang for Domstolene til at tage de rent

menneskelige Hensyn, som man tidligere udelukkende, hvor man vilde følge Loven, kunde tage gennem Benaadningsinstituttet, og denne Paragraf maa derfor have den Virkning i meget betydelig Grad at aflaste Benaadningsinstituttet.

I nogle forholdsvis faa Tilfælde er Forhold, der tidligere var straffbare, nu ikke længere straffbare. Det gælder særlig Blasfemi og Ægteskabsbrud. Det tror jeg er nogle af de stærkest omdebatterede Tilfælde.

Af den særlige Dels Straffebestemmelser vil jeg gerne nævne enkelte, som væsentlig afviger fra den nugældende Ret.

I § 168 er der fastsat Straf for Udstedelse af private Pengesedler. Det var det Forhold, som den bekendte Sønderjyde Cornelius Petersen gjorde sig skyldig i for nogle Aar siden. Det kan man altsaa ikke fremtidig, uden at det kan rammes ad Straffelovens Vej.

Med Hensyn til Betleri er Forholdet det, at denne Forbrydelse begaas af Personer af vidt forskellig Karakter. Der er Folk, som kommer ind paa det af overordentlig undskyldelige Aarsager, og som det vilde være urimelig haardt at straffe, og der er andre, som lever rent erhvervs-mæssigt af det. Efter lange Forhandlinger er vi naaet til Enighed om Affattelsen af denne Paragraf, saaledes at den nu efter min Mening giver Mulighed for at ramme alle de erhvervs-mæssige Betlere og alle dem, som benytter Tvang, enten det nu sker direkte, hvorved de falder ind under strengere Straffebestemmelser, eller det sker saaledes, at hele deres Optræden indeholder en Trusel, er særlig ubehagelig for de enlige Personer, som ude i Byernes Udkanter eller paa Landet bliver beåret med et saadant Besøg.

§§ 197 og 198 straffer for det, man kalder Løsgængereri. Derved forstaas, at en Person ved selvforskyldt, vanemæssig Lediggang falder det offentlige til Byrde eller forsømmer sin Pligt til at underholde Familien eller har hengivet sig til Lediggang under saadanne Forhold, at der er Grund til at antage, at han i Virkeligheden ernærer sig paa ulovlig Vis. I saa Tilfælde kan Politiet give ham Advarsel og Tilhold om at bestille noget. Vanemæssige Betlere og Løsgængere kan indsættes i Arbejdshus fra 1 til 5 Aar, og Løsgængere kan sættes under Polititsyn i 5 Aar; det er altsaa ogsaa ret kraftige Midler overfor disse besværlige Personer.

§ 202 indeholder en ny Bestemmelse; den sætter Straf for den, der erhvervs-mæssigt — altsaa *erhvervs-mæssigt* — udnytter andres Ukyndighed, Uforstand eller